

KRUŠPÁN v ohrození

Máloktorý krík má tak dlhú tradíciu pestovania, ako vždyzelený krušpán. Už v Antike zdobil Rímske nádvorá a vidiecke usadlosti. Bol cenený kvôli veľmi tvrdému drevu, z ktorého sa vyrábali hudobné nástroje, či rôzne okrasné nádoby a škatule.

Latinský názov krušpánu je odvodený z gréckeho „puxus“, čo v preklade znamená malú krabičku. V stredovekých kláštorných záhradách slúžil na vytvorenie tichých zón, vyhradených modlitbám a meditácii. Neskôr sa tento kompaktný, pomaly rastúci ker používal hlavne na tvarované živé ploty a v nemalej miere pomáhal dotvárať ilúziu prísne kontrolovanej nadvlády človeka nad prírodou.

Multi talent

V súčasnosti jeho používanie zažíva renesanciu, svoje uplatnenie si našlo v moderných, minimalistických, ale aj vidieckych štylizáciách. S obľubou po ňom siahajú dizajnéri aj v prípadoch, keď sa snažia kombinovať jednotlivé štýly. Je spojovacím elementom medzi tradičným, moderným - prirodzeným alebo štylizovaným stvárnením. Patri medzi pomaly rastúcu rastlinu,

Tohtoročná
výstava pojala
i napriek
nepriaznivému
počasíu 160.000
návštevníkov.

ktorá v ideálnych podmienkach vyniká extrémnou dlhovekosťou. Pozornosť púta v prirodzených, ako aj v prísne tvarovaných formách, charakteristickou vlastnosťou je stále zelenosť, celoročná atraktivnosť a pomerne dobrá odolnosť.

Spadnutá korunka

Žiaľ v prírode neexistujú univerzálne - dokonalé rastliny, použiteľné v ľubovoľných podmienkach, na ľubovoľných

stanovištiach. Každá rastlina v záhrade má svoje výhody pre ktoré ich pestujeme, ale žiaľ aj nevýhody, pre ktoré musíme zvažovať možnosti jej efektívneho využitia. Mýty o super odolných a nenáročných rastlinách sa z času na čas otrasú v základoch, keď sa objaví nová choroba, alebo „príkvitne“ nový, zatiaľ nepoznaný škodca. Krušpán má tiež radu nepriateľov, ktoré ho dokážu oslabiť, či dokonca zničiť. Medzi najznámejšie patria

Tohtoročná
výstava pojala
i napriek
počasíu
160.000
návštevníkov.

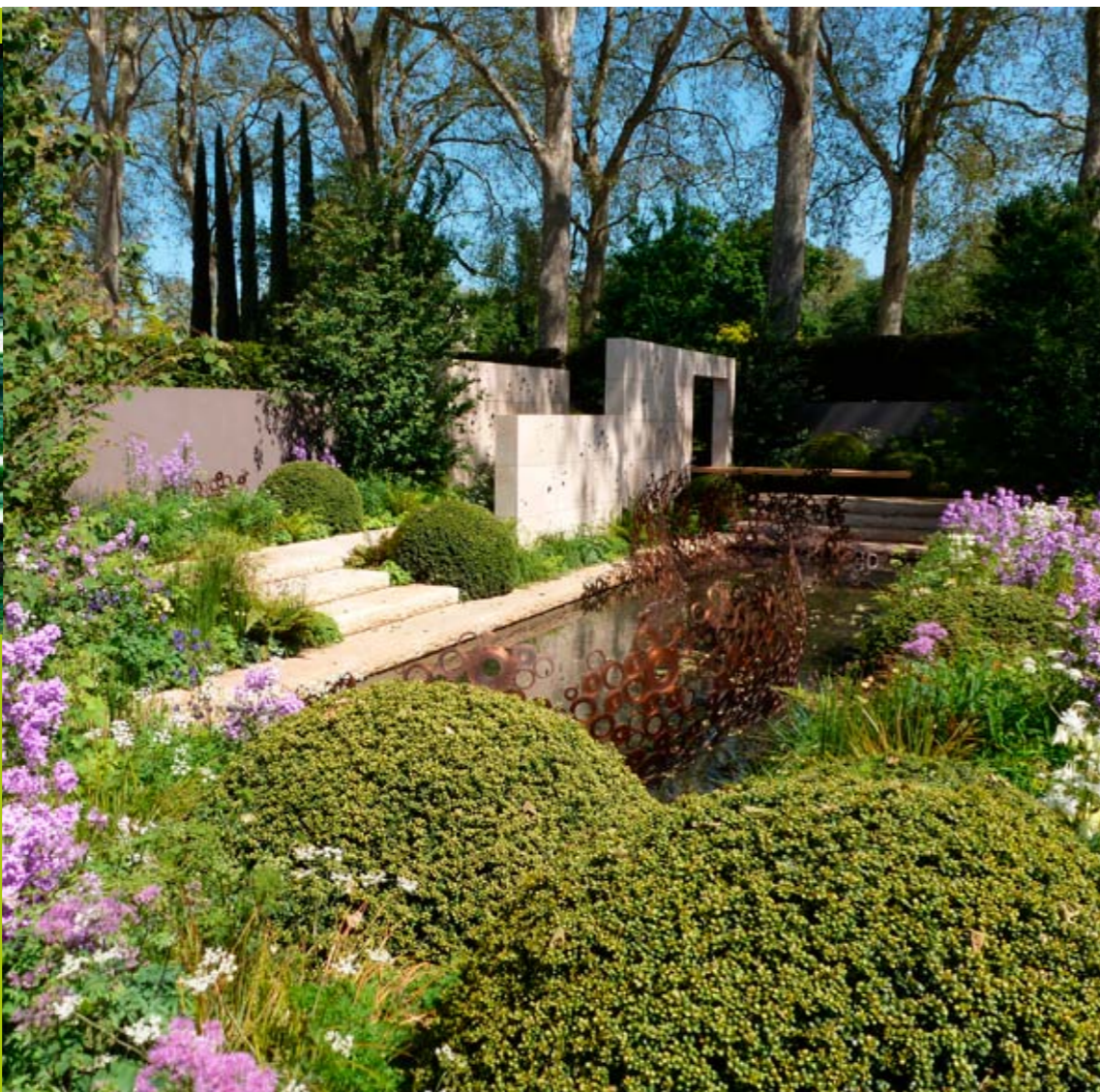
méra krušpánová či byľomor krušpánový. Tento rok k nim však pribudol nový „dobyvateľ“, ktorý zamotal hlavu nejednému pestovateľovi.

Nevítaní návštevníci

Doteraz nepoznaný škodcovia z Ázie sa u nás objavil v máji tohto roku. Mimoriadne agresívny druh húseníc systematicky začal požírať lističky krušpánov. Húsenice motýľa *Diaphania perspectalis* sú natoľko agresívne,

Diverzitu štýlov, nápadov, dizajnových kreácií či novo vyšľachtené rastliny - to všetko prináša výstava už presne sto rokov.

záhradný architekt
Ing. Zoltán Nagy
www.grandgarden.sk

že dokážu v priebehu niekoľkých dní úplne oholiť celé rastliny. Tie ak nemajú ideálne rastové podmienky, už nevyrašia, vysychajú a hynú. Húsenice sa tvária, že im jemne jedovaté lístčky krušpánu naozaj chutia, v sieti jemných pavučiniek dokáže vegetovať aj niekoľko generácií húseníc po sebe.

Krušpán pod drobnohľadom

Účinná ochrana voči húseničkám *Diaphania perspectalis* existuje. Je to

celá škála voľne dostupných insekticídov, ktoré efektívne a rýchlo dokážu krušpán zbaviť nepríjemných hostí a dostať ho do pôvodnej formy. Žiaľ je to zase len chémia, ktorá nám dokáže pomôcť. V boji so škodcami však musíme byť obozretní. Okrasné rastliny totiž tiež vyžadujú dôslednú opateru a ochranu. Pravidelná kontrola porastov dokáže včas odhaliť choroby a škodcov a nepríjemný problém potlačiť hneď v zárodku. ■